Iluminarea scenelor

Mihai-Sorin Stupariu

Sem. I, 2023 - 2024

Modele de iluminare - generalități

Un model de iluminare face referire la:

- (a) elemente luate în considerare
- (b) parametri corespunzători elementelor de la (a)
- (c) modul în care sunt "agregate" elementele de la (a)

Modelul Phong de iluminare

```
emission-
 RGB
                 ambient_{light\ model} * ambient_{material} +
 Sau
 RGBA
                      attenuation factor<sub>i</sub> · spotlight effect<sub>i</sub> ·
                  (ambient term + diffuse term + specular term)_i
unde N este numărul surselor de lumină.
Ecuația (1) este implementată în shader (de vârfuri sau de fragment).
```

Termenul de emisie și termenul ambiental

► Emission: este ceea ce "emite" vârful respectiv (util pentru surse de lumină).

Termenul de emisie și termenul ambiental

- Emission: este ceea ce "emite" vârful respectiv (util pentru surse de lumină).
- Ambiental: nu există surse de lumină, este doar efectul unei luminozități de fond.

Termenul de emisie și termenul ambiental

- Emission: este ceea ce "emite" vârful respectiv (util pentru surse de lumină).
- Ambiental: nu există surse de lumină, este doar efectul unei luminozități de fond.
- ▶ $ambient_{light\ model}*ambient_{material}$. Operația * este dată de înmulțirea pe componente.
- Exemplu:

$$(0.4, 0.8, 0.1) * (0.6, 0.2, 0.4) =$$

$$- (0.24, 0.16, 0.04)$$

Pentru o sursă de lumină i

attenuation factor; \cdot spotlight effect; \cdot (ambient term + diffuse term + specular term);

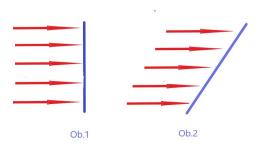
(i) Componenta ambientală

Termenul ambiental corespunzător unei surse de lumină este

 $ambient term = ambient_{light} * ambient_{material}.$

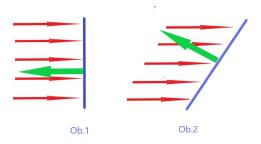
Teoretic, $\mathrm{ambient}_{\mathrm{light}}, \mathrm{ambient}_{\mathrm{material}}$ sunt coduri RGB(A). Practic, este posibil ca acestea să fie și scalari.

Are legătură cu geometria scenei, lumina reflectată depinde și de incidența luminii asupra obiectelor.

Relevant: unghiul dintre direcția incidentă a luminii și suprafață, de fapt dintre direcția incidentă a luminii și **normala** (în fiecare punct) la suprafață.

Are legătură cu geometria scenei, lumina reflectată depinde și de incidența luminii asupra obiectelor.

Relevant: unghiul dintre direcția incidentă a luminii și suprafață, de fapt dintre direcția incidentă a luminii și **normala** (în fiecare punct) la suprafață.

Reflexia difuză pentru o sursă de lumină este descrisă de

$$\mathrm{diffuse} \ \mathrm{term} = \left\{ \begin{array}{ll} (\mathsf{L} \cdot \mathsf{s}) \cdot \mathrm{diffuse}_{\mathrm{light}} * \mathrm{diffuse}_{\mathrm{material}}, & \mathsf{dac\check{\mathsf{a}}} \ \mathsf{L} \cdot \mathsf{s} > 0 \\ 0, & \mathsf{dac\check{\mathsf{a}}} \ \mathsf{L} \cdot \mathsf{s} \leq 0, \end{array} \right.$$

unde L este vectorul unitar orientat de la vârf la sursa de lumină (în cazul surselor direcționale este opusul direcției acesteia, normat), iar s este normala la suprafață în vârful considerat. Cazul L \cdot s < 0 corespunde situației în care sursa de lumină este în spatele obiectului.

Comentariu legat de "vector spre sursa de lumină". Sursele de lumină:

- Comentariu legat de "vector spre sursa de lumină". Sursele de lumină:
 - punctuale (bec, lanternă, etc.),

- Comentariu legat de "vector spre sursa de lumină". Sursele de lumină:
 - punctuale (bec, lanternă, etc.),
 - direcționale (Soare, alte corpuri cerești) de fapt orice sursă de lumină situată la o distanță foarte mare de scenă, în raport cu proporțiile scenei.

- Comentariu legat de "vector spre sursa de lumină". Sursele de lumină:
 - punctuale (bec, lanternă, etc.),
 - direcționale (Soare, alte corpuri cerești) de fapt orice sursă de lumină situată la o distanță foarte mare de scenă, în raport cu proporțiile scenei.
- ▶ Dacă se lucrează cu vec4, atunci distincția se poate face la nivelul celei de-a patra componente:

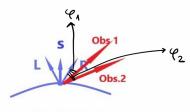
- Comentariu legat de "vector spre sursa de lumină". Sursele de lumină:
 - punctuale (bec, lanternă, etc.),
 - direcționale (Soare, alte corpuri cerești) de fapt orice sursă de lumină situată la o distanță foarte mare de scenă, în raport cu proporțiile scenei.
- Dacă se lucrează cu vec4, atunci distincția se poate face la nivelul celei de-a patra componente:
 - 1.0 pentru surse punctuale;

- Comentariu legat de "vector spre sursa de lumină". Sursele de lumină:
 - punctuale (bec, lanternă, etc.),
 - direcționale (Soare, alte corpuri cerești) de fapt orice sursă de lumină situată la o distanță foarte mare de scenă, în raport cu proporțiile scenei.
- Dacă se lucrează cu vec4, atunci distincția se poate face la nivelul celei de-a patra componente:
 - 1.0 pentru surse punctuale;
 - 0.0 pentru surse direcționale.

Dacă se lucrează cu vec3:

(iii) Reflexia speculară

Suprafata stralucitoare

R = versor peutin directia idealó
de reflexie a luminii
q = unghind format de R cu
directio spre observator
(ii desen: q, < q2)

Factorul de reflexie ente projectional de case shinners

(iii) Reflexia speculară

Astfel, în unele implementări, reflexia speculară este dată de

$$\mathrm{specular\; term} = \left\{ \begin{array}{ll} (H \cdot s)^{\mathrm{shininess}} \cdot \mathrm{specular}_{\mathrm{light}} * \mathrm{specular}_{\mathrm{material}}, & \mathsf{dac\check{a}\; L} \cdot s > 0 \\ 0, & \mathsf{dac\check{a}\; L} \cdot s \leq 0, \end{array} \right.$$

unde $H = \frac{L + Obs}{\|L + Obs\|}$, iar Obs este versorul determinat de vârful considerat și poziția observatorului.

(iv) Coeficientul de atenuare

Pentru o sursă (punctuală) fixată factorul de atenuare (attenuation factor) se calculează cu formula

attenuation factor =
$$\frac{1}{a_0 + a_1 d + a_2 d^2}$$
,

unde d este distanța de la sursa de lumină la vârful considerat (d=dist(FragPos, LightPos)).

(v) Efectul de tip spot

► Efectul de tip spot pentru o sursă punctuală S este cuantificat de factorul

$$\mathrm{spotlight\ effect} = \left\{ \begin{array}{ll} 1, & \mathrm{dac\check{a}\ }\theta_{l} = 180^{0} \\ 0, & \mathrm{dac\check{a}\ }v_{\mathrm{obj}} \cdot v_{\mathrm{light}} < \cos\theta_{l}, \\ \left(v_{\mathrm{obj}} \cdot v_{\mathrm{light}}\right)^{a_{l}}, & \mathrm{\hat{n}r\ celelalte\ cazuri.} \end{array} \right.$$

(v) Efectul de tip spot

► Efectul de tip spot pentru o sursă punctuală S este cuantificat de factorul

$$\mathrm{spotlight\ effect} = \left\{ \begin{array}{ll} 1, & \mathrm{dac\check{a}\ }\theta_{\mathit{l}} = 180^{0} \\ 0, & \mathrm{dac\check{a}\ }v_{\mathrm{obj}} \cdot v_{\mathrm{light}} < \cos\theta_{\mathit{l}}, \\ \left(v_{\mathrm{obj}} \cdot v_{\mathrm{light}}\right)^{a_{\mathit{l}}}, & \mathrm{\hat{n}r\ celelalte\ cazuri.} \end{array} \right.$$

Cu vobj este vectorul unitar orientat de la sursa de lumină la obiectul iluminat.

(v) Efectul de tip spot

Efectul de tip spot pentru o sursă punctuală S este cuantificat de factorul

$$\mathrm{spotlight\ effect} = \left\{ \begin{array}{ll} 1, & \mathrm{dac\check{a}\ }\theta_{\mathit{l}} = 180^{0} \\ 0, & \mathrm{dac\check{a}\ }v_{\mathrm{obj}} \cdot v_{\mathrm{light}} < \cos\theta_{\mathit{l}}, \\ \left(v_{\mathrm{obj}} \cdot v_{\mathrm{light}}\right)^{a_{\mathit{l}}}, & \mathrm{\hat{n}r\ celelalte\ cazuri.} \end{array} \right.$$

- ightharpoonup Cu $v_{
 m obj}$ este vectorul unitar orientat de la sursa de lumină la obiectul iluminat.
- Elementele definitorii: (i) v_{light} este un versor al axei conului de iluminare; (ii) θ_I este unghiul care definește conul de iluminare (deschiderea acestuia); (iii) a_I este coeficientul de atenuare, care caracterizează cum descrește intensitatea luminii prin îndepărtarea de axa conului.

▶ 10_01_iluminare.cpp: aplicarea iluminării în cazul unui cub, modelul de iluminare este implementat în shader-ul de fragment.

- 10_01_iluminare.cpp: aplicarea iluminării în cazul unui cub, modelul de iluminare este implementat în shader-ul de fragment.
- ▶ 10_02_model_iluminare.cpp: aplicarea iluminării în cazul unui cub, (i) modelul de iluminare este implementat atât în shader-ul de vârfuri cât și în shader-ul de fragment, (ii) normalele pot fi calculate atât la nivel de vârfuri, cât și la nivelul fetelor.

- 10_01_iluminare.cpp: aplicarea iluminării în cazul unui cub, modelul de iluminare este implementat în shader-ul de fragment.
- ▶ 10_02_model_iluminare.cpp: aplicarea iluminării în cazul unui cub, (i) modelul de iluminare este implementat atât în shader-ul de vârfuri cât și în shader-ul de fragment, (ii) normalele pot fi calculate atât la nivel de vârfuri, cât și la nivelul fețelor.
- ▶ 10_03_iluminare_sfera.cpp: aplicarea iluminării pentru sferă

- ▶ 10_01_iluminare.cpp: aplicarea iluminării în cazul unui cub, modelul de iluminare este implementat în shader-ul de fragment.
- ▶ 10_02_model_iluminare.cpp: aplicarea iluminării în cazul unui cub, (i) modelul de iluminare este implementat atât în shader-ul de vârfuri cât și în shader-ul de fragment, (ii) normalele pot fi calculate atât la nivel de vârfuri, cât și la nivelul fețelor.
- 10_03_iluminare_sfera.cpp: aplicarea iluminării pentru sferă
- Detalii despre codurile sursă se găsesc în fișierul info_labs.pdf.

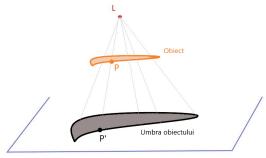
Umbre - problematizare: elementele relevante

L

Cadru: - sur sa de lumino L = (x_L, y_L, Z_L) - sur sa punctuala - plumel pe une se realizenta projectio: contro Ax+8y+c2+D=0

Problematizare - elementele relevante

Planul pe care se realizeaza proiectia

```
Cadru: - surse de lumino L = (x<sub>L</sub>, y<sub>L</sub>, Z<sub>L</sub>) - sursa punctuala - plund pe wre se realizenza projectio: courto Ax+by+c2+D=0

P(pot. al objectula) | tmf. P'(pot. al sumbre)
```

▶ Umbra unui obiect \mathcal{O} : imaginea lui \mathcal{O} printr-o aplicație (transformare) v. Scop: determinarea aplicației v, de fapt a matricei 4×4 asociate, M_v (de explicat modul în care sunt transformate punctele).

- ▶ Umbra unui obiect \mathcal{O} : imaginea lui \mathcal{O} printr-o aplicație (transformare) v. Scop: determinarea aplicației v, de fapt a matricei 4×4 asociate, M_v (de explicat modul în care sunt transformate punctele).
- Fie $P = (x_P, y_P, z_P)$ un vârf (punct) al obiectului. Sunt determinate coordonatele lui P' (proiecția perspectivă / centrală a lui P pe plan), în funcție de coordonatele lui P. Acest punct este dat de intersecția dintre dreapta PL și planul π (se presupune că există, dacă LP este paralelă cu planul, nu există umbra...). **Etape:**

- ▶ Umbra unui obiect \mathcal{O} : imaginea lui \mathcal{O} printr-o aplicație (transformare) v. Scop: determinarea aplicației v, de fapt a matricei 4×4 asociate, M_v (de explicat modul în care sunt transformate punctele).
- ▶ Fie $P = (x_P, y_P, z_P)$ un vârf (punct) al obiectului. Sunt determinate coordonatele lui P' (proiecția perspectivă / centrală a lui P pe plan), în funcție de coordonatele lui P. Acest punct este dat de intersecția dintre dreapta PL și planul π (se presupune că există, dacă LP este paralelă cu planul, nu există umbra...). **Etape:**
 - ► Reprezentarea dreptei *PL*

- ▶ Umbra unui obiect \mathcal{O} : imaginea lui \mathcal{O} printr-o aplicație (transformare) v. Scop: determinarea aplicației v, de fapt a matricei 4×4 asociate, M_v (de explicat modul în care sunt transformate punctele).
- ▶ Fie $P = (x_P, y_P, z_P)$ un vârf (punct) al obiectului. Sunt determinate coordonatele lui P' (proiecția perspectivă / centrală a lui P pe plan), în funcție de coordonatele lui P. Acest punct este dat de intersecția dintre dreapta PL și planul π (se presupune că există, dacă LP este paralelă cu planul, nu există umbra...). **Etape:**
 - ► Reprezentarea dreptei *PL*
 - Determinarea coordonatelor punctului de intersecţie

- ▶ **Umbra unui obiect** \mathcal{O} : imaginea lui \mathcal{O} printr-o aplicație (transformare) v. **Scop:** determinarea aplicației v, de fapt a matricei 4×4 asociate, M_v (de explicat modul în care sunt transformate punctele).
- ▶ Fie $P = (x_P, y_P, z_P)$ un vârf (punct) al obiectului. Sunt determinate coordonatele lui P' (proiecția perspectivă / centrală a lui P pe plan), în funcție de coordonatele lui P. Acest punct este dat de intersecția dintre dreapta PL și planul π (se presupune că există, dacă LP este paralelă cu planul, nu există umbra...). **Etape:**
 - ► Reprezentarea dreptei *PL*
 - Determinarea coordonatelor punctului de intersecție
 - Trecerea la coordonate omogene și scrierea în coordonate omogene

Ce este umbra? Etape pentru calcul

- ▶ **Umbra unui obiect** \mathcal{O} : imaginea lui \mathcal{O} printr-o aplicație (transformare) v. **Scop:** determinarea aplicației v, de fapt a matricei 4×4 asociate, M_v (de explicat modul în care sunt transformate punctele).
- ▶ Fie $P = (x_P, y_P, z_P)$ un vârf (punct) al obiectului. Sunt determinate coordonatele lui P' (proiecția perspectivă / centrală a lui P pe plan), în funcție de coordonatele lui P. Acest punct este dat de intersecția dintre dreapta PL și planul π (se presupune că există, dacă LP este paralelă cu planul, nu există umbra...). **Etape:**
 - Reprezentarea dreptei PL
 - Determinarea coordonatelor punctului de intersecție
 - Trecerea la coordonate omogene şi scrierea în coordonate omogene
 - Determinarea matricei 4 × 4

Reprezentarea dreptei PL

Ecuațiile dreptei PL

$$\frac{x - x_L}{x_P - x_L} = \frac{y - y_L}{y_P - y_L} = \frac{z - z_L}{z_P - z_L} \stackrel{NOT}{=} \theta \iff$$

Reprezentarea dreptei PL

Ecuațiile dreptei PL

$$\frac{x - x_L}{x_P - x_L} = \frac{y - y_L}{y_P - y_L} = \frac{z - z_L}{z_P - z_L} \stackrel{NOT}{=} \theta \iff$$

$$\begin{cases} x = x_L + \theta(x_P - x_L) \\ y = y_L + \theta(y_P - y_L) \\ z = z_L + \theta(z_P - z_L) \end{cases}, \quad \theta \in \mathbb{R}$$

Reprezentarea dreptei PL

Ecuațiile dreptei PL

$$\frac{x - x_L}{x_P - x_L} = \frac{y - y_L}{y_P - y_L} = \frac{z - z_L}{z_P - z_L} \stackrel{NOT}{=} \theta \qquad \Leftrightarrow$$

$$\begin{cases} x = x_L + \theta(x_P - x_L) \\ y = y_L + \theta(y_P - y_L) \\ z = z_L + \theta(z_P - z_L) \end{cases} \quad \theta \in \mathbb{R}$$

Semnificație: a da un punct de pe dreapta PL este echivalent cu a da o valoare θ

Ecuația planului este Ax + By + Cz + D = 0. Pentru a determina intersecția dintre dreaptă și plan (presupunem că există!) determinăm valoarea θ_0 pentru care este verificată ecuația planului, altfel spus pentru care avem

$$0 = A[x_L + \theta_0(x_P - x_L)] + B[y_L + \theta_0(y_P - y_L)] + C[z_L + \theta_0(z_P - z_L)] + D$$

Ecuația planului este Ax + By + Cz + D = 0. Pentru a determina intersecția dintre dreaptă și plan (presupunem că există!) determinăm valoarea θ_0 pentru care este verificată ecuația planului, altfel spus pentru care avem

$$0 = A[x_L + \theta_0(x_P - x_L)] + B[y_L + \theta_0(y_P - y_L)] + C[z_L + \theta_0(z_P - z_L)] + D$$

Prin calcul direct se obține

$$\theta_0 = \frac{Ax_L + By_L + Cz_L + D}{A(x_L - x_P) + B(y_L - y_P) + C(z_L - z_P)}$$

Ecuația planului este Ax + By + Cz + D = 0. Pentru a determina intersecția dintre dreaptă și plan (presupunem că există!) determinăm valoarea θ_0 pentru care este verificată ecuația planului, altfel spus pentru care avem

$$0 = A[x_L + \theta_0(x_P - x_L)] + B[y_L + \theta_0(y_P - y_L)] + C[z_L + \theta_0(z_P - z_L)] + D$$

Prin calcul direct se obține

$$\theta_0 = \frac{Ax_L + By_L + Cz_L + D}{A(x_L - x_P) + B(y_L - y_P) + C(z_L - z_P)}$$

Am presupus tacit că $A(x_L - x_P) + B(y_L - y_P) + C(z_L - z_P) \neq 0$. Care este interpretarea geometrică a condiției de egalitate?

Ecuația planului este Ax + By + Cz + D = 0. Pentru a determina intersecția dintre dreaptă și plan (presupunem că există!) determinăm valoarea θ_0 pentru care este verificată ecuația planului, altfel spus pentru care avem

$$0 = A[x_L + \theta_0(x_P - x_L)] + B[y_L + \theta_0(y_P - y_L)] + C[z_L + \theta_0(z_P - z_L)] + D$$

Prin calcul direct se obține

$$\theta_0 = \frac{Ax_L + By_L + Cz_L + D}{A(x_L - x_P) + B(y_L - y_P) + C(z_L - z_P)}$$

Am presupus tacit că $A(x_L - x_P) + B(y_L - y_P) + C(z_L - z_P) \neq 0$. Care este interpretarea geometrică a condiției de egalitate?

Cunoscând θ_0 , prin înlocuire, se găsesc coordonatele lui P'

$$x_{P'} = x_L + \theta_0(x_P - x_L) =$$

$$= x_L + \frac{Ax_L + By_L + Cz_L + D}{A(x_I - x_P) + B(y_I - y_P) + C(z_I - z_P)} \cdot (x_P - x_L) =$$

$$x_{P'} = x_L + \theta_0(x_P - x_L) = = x_L + \frac{Ax_L + By_L + Cz_L + D}{A(x_L - x_P) + B(y_L - y_P) + C(z_L - z_P)} \cdot (x_P - x_L) = \dots$$

$$x_{P'} = x_{L} + \theta_{0}(x_{P} - x_{L}) =$$

$$= x_{L} + \frac{Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L} + D}{A(x_{L} - x_{P}) + B(y_{L} - y_{P}) + C(z_{L} - z_{P})} \cdot (x_{P} - x_{L}) =$$

$$\vdots$$

$$= \frac{x_{P}(By_{L} + Cz_{L} + D) - y_{P}Bx_{L} - z_{P}Cx_{L} - Dx_{L}}{(Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L}) - (Ax_{P} + By_{P} + Cz_{P})}$$
Analog
$$y_{P'} = \frac{-x_{P}Ay_{L} + y_{P}(Ax_{L} + Cz_{L} + D) - z_{P}Cy_{L} - Dy_{L}}{(Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L}) - (Ax_{P} + By_{P} + Cz_{P})}$$

$$z_{P'} = \frac{-x_{P}Az_{L} - y_{P}Bz_{L} + z_{P}(Ax_{L} + By_{L} + D) - Dz_{L}}{(Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L}) - (Ax_{P} + By_{P} + Cz_{P})}$$

$$x_{P'} = x_{L} + \theta_{0}(x_{P} - x_{L}) =$$

$$= x_{L} + \frac{Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L} + D}{A(x_{L} - x_{P}) + B(y_{L} - y_{P}) + C(z_{L} - z_{P})} \cdot (x_{P} - x_{L}) =$$

$$\dots \dots$$

$$= \frac{x_{P}(By_{L} + Cz_{L} + D) - y_{P}Bx_{L} - z_{P}Cx_{L} - Dx_{L}}{(Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L}) - (Ax_{P} + By_{P} + Cz_{P})}$$

Analog

$$y_{P'} = \frac{-x_P A y_L + y_P (A x_L + C z_L + D) - z_P C y_L - D y_L}{(A x_L + B y_L + C z_L) - (A x_P + B y_P + C z_P)}$$
$$z_{P'} = \frac{-x_P A z_L - y_P B z_L + z_P (A x_L + B y_L + D) - D z_L}{(A x_L + B y_L + C z_L) - (A x_P + B y_P + C z_P)}$$

Observați că x_P, y_P, z_P apar la numitor, deci aplicația $P \mapsto P'$ nu este una liniară/afină. Pe de altă parte, numitorul este același. Atât numitorul, cât și numărătorii sunt liniari în $x_{P_2}y_{P_2}z_{P_1}$

Trecerea la coordonate omogene

Putem scrie, folosind toate cele 4 coordonate:

$$\begin{bmatrix} x_{P'} \\ y_{P'} \\ z_{P'} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{numarator(x_{P'})}{numitorul\ comun} \\ \frac{numarator(y_{P'})}{numitorul\ comun} \\ \frac{numarator(z_{P'})}{numitorul\ comun} \\ 1 \end{bmatrix} coord.\ omog. \begin{bmatrix} numarator(y_{P'}) \\ numarator(y_{P'}) \\ numarator(z_{P'}) \\ numitorul\ comun \end{bmatrix}$$

Trecerea la coordonate omogene

Putem scrie, folosind toate cele 4 coordonate:

$$\begin{bmatrix} x_{P'} \\ y_{P'} \\ z_{P'} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{numarator(x_{P'})}{numitorul\ comun} \\ \frac{numarator(y_{P'})}{numitorul\ comun} \\ \frac{numarator(z_{P'})}{numitorul\ comun} \\ 1 \end{bmatrix} coord.\ omog. \begin{bmatrix} numarator(y_{P'}) \\ numarator(y_{P'}) \\ \\ numarator(z_{P'}) \\ \\ numitorul\ comun \end{bmatrix}$$

$$= \left[\begin{array}{cccc} x_{P}(By_{L} + Cz_{L} + D) & -y_{P}Bx_{L} & -z_{P}Cx_{L} & -Dx_{L} \\ -x_{P}Ay_{L} & +y_{P}(Ax_{L} + Cz_{L} + D) & -z_{P}Cy_{L} & -Dy_{L} \\ -x_{P}Az_{L} & -y_{P}Bz_{L} & +z_{P}(Ax_{L} + By_{L} + D) & -Dz_{L} \\ -x_{P}A & -y_{P}B & -z_{P}C & +(Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L}) \end{array} \right] = M \cdot \left[\begin{array}{c} x_{P} \\ y_{P} \\ z_{P} \\ 1 \end{array} \right],$$

Trecerea la coordonate omogene

Concluzie:

$$\begin{bmatrix} x_{P'} \\ y_{P'} \\ z_{P'} \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x_{P}(By_{L} + Cz_{L} + D) & -y_{P}Bx_{L} & -z_{P}Cx_{L} & -Dx_{L} \\ -x_{P}Ay_{L} & +y_{P}(Ax_{L} + Cz_{L} + D) & -z_{P}Cy_{L} & -Dy_{L} \\ -x_{P}Az_{L} & -y_{P}Bz_{L} & +z_{P}(Ax_{L} + By_{L} + D) & -Dz_{L} \\ -x_{P}A & -y_{P}B & -z_{P}C & +(Ax_{L} + By_{L} + Cz_{L}) \end{bmatrix} = M \cdot \begin{bmatrix} x_{P} \\ y_{P} \\ z_{P} \\ 1 \end{bmatrix}$$

Determinarea matricei 4 × 4

$$M = \left(\begin{array}{cccc} By_L + Cz_L + D & -Bx_L & -Cx_L & -Dx_L \\ -Ay_L & Ax_L + Cz_L + D & -Cy_L & -Dy_L \\ -Az_L & -Bz_L & Ax_L + By_L + D & -Dz_L \\ -A & -B & -C & Ax_L + By_L + Cz_L \end{array} \right).$$

Ptr plan de exuative
$$2+D=0$$
 (deci $A=0$, $B=0$, $C=1$)

$$M = \begin{pmatrix} z_{L} + D & 0 & -\alpha_{L} & -D\alpha_{L} \\ 0 & z_{L} + D & -\gamma_{L} & -D\gamma_{L} \\ 0 & 0 & D & -b_{2} \\ 0 & 0 & -1 & z_{L} \end{pmatrix}$$